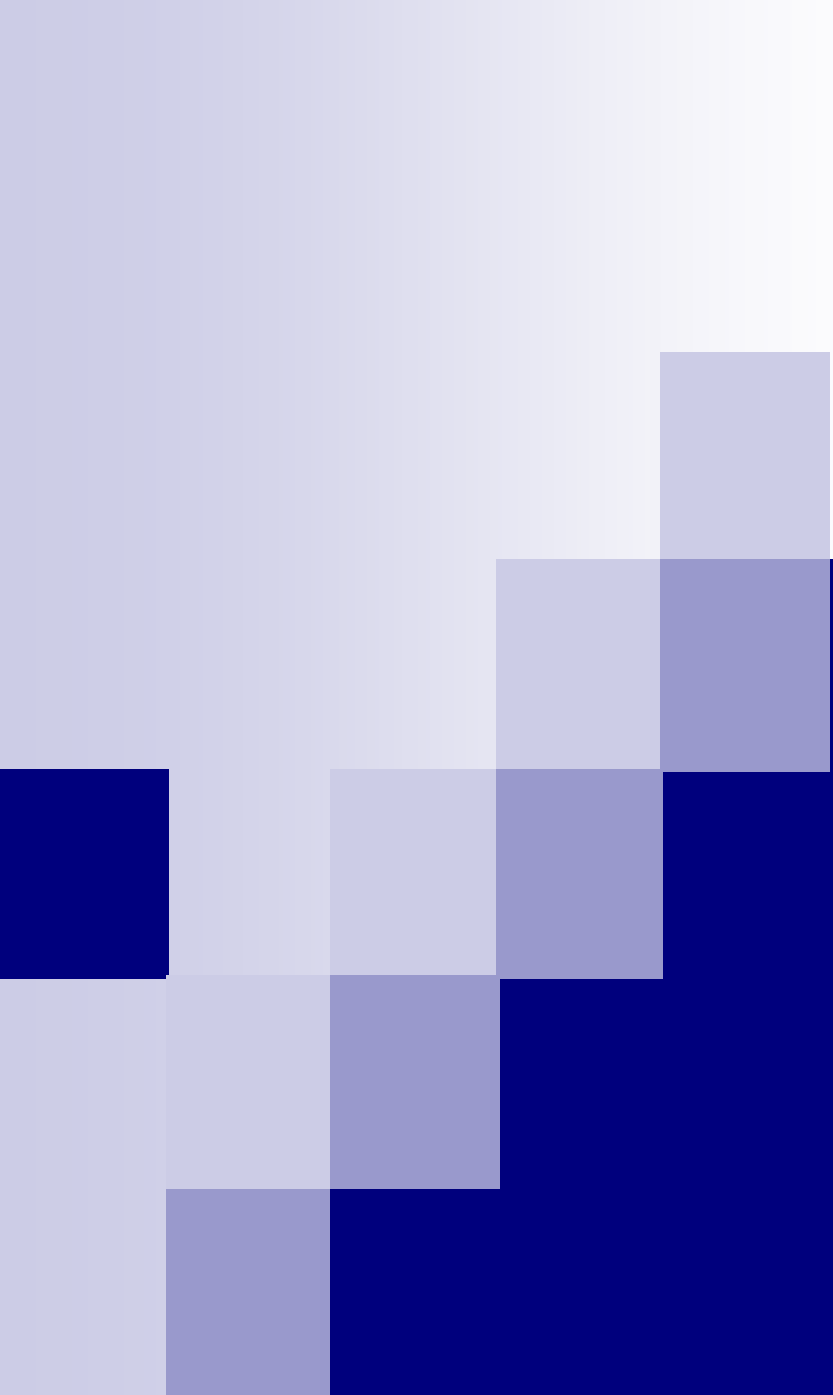

Impact hervorming van het federale erfrecht op de Vlaamse erfbelasting

Hoorzitting, Vlaams Parlement,
20 februari 2018

Inleiding / agenda

- Verwijzing naar het verslag van de hoorzitting van 6 februari 2018
- Wat zijn mogelijks de belangrijkste wijzigingen met mogelijke fiscale implicaties
 - ☐ Erfrechtelijke reserve ascendenten
 - ☐ Inkorting
 - ☐ Inbreng
 - ☐ Erfovereenkomsten
- Andere aandachtspunten

1. Erfrechtelijke reserve ascendenten

- Afschaffing reserve (groot)ouders
 - Huidige situatie
 - Ouders hebben een reserve (1/4 elk) bij een vooroverlijden van een kinderloos kind
 - Vanaf 1 september 2018 :
 - Ouders hebben niet langer een reserve
 - Ouders verkrijgen wel recht op onderhoud, indien ouder behoeftig is (art. 205*bis*, §2 B.W.)
 - De uitkering tot onderhoud is een last van de nalatenschap (art. 205*bis*, §3 B.W.) Zie ook Decuyper nr. 688
 - Besluit: **fiscale correctie** (art. 2.7.3.4.1. VCF) niet nodig, maar misschien wenselijk of via administratie standpunt

2. Inkorting

- Herstel van de aangetaste reserve
- Geen automatisme
- Heden: in natura
 - Indien erfrechtelijke reserve is aangetast wordt het geschonken vastgoed afgestaan
- Vanaf 1 september 2018: in waarde
 - Art. 920, §2 B.W.
 - Erfgenaam betaalt vergoeding in geld (= roerend)

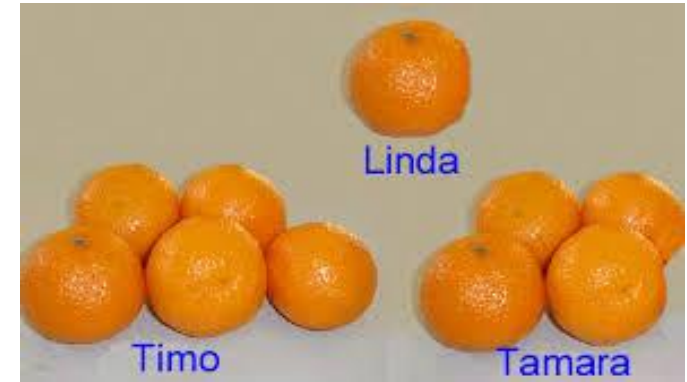
Inkorting

- Vanaf 1 september 2018: in waarde
 - Uitzondering: in natura (roerend of onroerend)
 - Indien begiftigde het zelf voorstelt
 - De schenker kan het in de schenkingsakte niet opleggen
 - Legaten aan een derde
 - Voorbeeld: de erflater heeft kinderen. Hij duidt zijn behulpzame buurvrouw/vriendin als algemene legataris aan. Bij het overlijden verkrijgt de buurvrouw alles. Indien de kinderen de inkorting vragen zal deze in natura plaatsvinden.
 - Gezinswoning

Inkorting

- Fiscale impact van inkorting
 - In beginsel geen fiscale gevolgen
 - Wel, indien:
 - niet geregistreerde schenking via art. 2.7.1.0.5 VCF wordt ingekort;
 - toebedeling van de huwgemeenschap bij huwelijkscontract via art. 2.7.1.0.4 VCF dient te worden ingekort
 - Fiscaal recht volgt burgerlijk wetboek of de inkorting al dan niet op roerende of onroerende goederen plaatsvindt
 - Besluit: **fiscale correctie** niet nodig

3. Inbreng

■ Wat is inbreng?

- ☐ Bij overlijden moet begiftigde de goederen die hij/zij tijdens het leven van de overleden schenker 'als voorschot' op erfenis' heeft verkregen, terug in de nalatenschap brengen (art. 843 B.W.).
- ☐ Opzet: behoud gelijkheid tussen alle erfgenamen van de schenker.
- ☐ Vervolgens: verdeling van de ingebrachte goederen tussen de erfgenamen, zodat gelijkheid tussen alle mede-erfgenamen wordt hersteld.

Inbreng

- Vanaf 1 september 2018
- Elke schenking aan kind is vermoed te zijn gedaan als voorschot op erfenis (= weerlegbaar vermoeden).
 - Begiftigde kan aantonen dat de schenking buiten erfdeel heeft plaatsgevonden
- Inbreng gebeurt in beginsel in waarde
 - zowel voor roerende (gelden, effecten, kunstwerken ...) als voor onroerende goederen (art. 823, §1, 2de lid B.W.).
 - Rekening houdend met de waarde op het ogenblik v/d schenking
 - Belang v/d 'intrinsieke' waarde in de schenkingsakte, tenzij deze manifest onredelijk is (art. 858, §4 B.W.). Eventueel bijsturen via 'punctuele' erfovereenkomst (art. 858, §5, lid 1 B.W.)
- Uitzondering: in natura, indien de begiftigde het aanbiedt
 - art. 858, §6 B.W. (schenker kan het niet afdwingen)

Inbreng

- Fiscale impact van inbreng
 - In beginsel geen fiscale gevolgen
 - Wel, indien:
 - niet geregistreerde schenking via art. 2.7.1.0.5 VCF wordt ingebracht.
 - Fiscaal recht volgt burgerlijk wetboek of de inbreng al dan niet op roerende of onroerende goederen plaatsvindt
 - Besluit: **fiscale correctie** niet nodig, maar wenselijk
 - zie voorstel tekst van Mr. Rik Deblauwe, hoorzitting 6 februari 2018

Inbreng

- Inbreng ten behoeve van een derde (**generatiesprong**)
- Uitgangssituatie:
 - Oma Louise wenst aan haar 2 kinderen Jan en Ann te schenken.
 - Jan is reeds meer dan vermogend en wenst zijn beurt over te slaan, zodat zijn deel aan zijn kind Jolien (kleinkind van Louise) toekomt en verbindt er zich toe de schenking op zijn erfdeel aan te rekenen.
- Voorwaarden:
 - kind - kleinkind zijn akkoord (punctuele erfovereenkomst)
 - kleinkind wordt geacht schenking van ouder te hebben verkregen (niet van grootouder)
 - art. 845, §2 B.W.
- Besluit: **fiscale correctie** wenselijk
 - zie voorstel tekst van Mr. Rik Deblauwe, hoorzitting 6 februari 2018

Inbreng

■ Voortzetting vruchtgebruik

- in hoofde v/d langstlevende echtgenoot (art. 858*bis*, §3 B.W.)
 - Voorbeeld: vader schenkt aan kinderen goederen in blote eigendom als voorschot op erfenis en dit tijdens zijn 2de huwelijk met plusmama
 - Huidig stelsel: bij overlijden vader brengen de kinderen de goederen in de nalatenschap → plusmama heeft erfrechtelijk vruchtgebruik
 - Vanaf 1 september 2018: bij overlijden vader zal plusmama haar vruchtgebruik op de geschonken goederen voortzetten
- in hoofde v/d wettelijk samenwonende partner voor gezinswoning + huisraad (art. 858*bis*, §4 B.W.)
- Besluit: **fiscale correctie** wenselijk
 - voorstel tot afschaffing art. 2.7.1.0.3, 3° VCF m.b.t. de schenking van roerende goederen door de erflater onder de opschortende voorwaarde van zijn leven
 - Of tekst van Mr. Rik Deblauwe, zie hoorzitting 6 februari 2018

Erfovereenkomsten

- **Erfovereenkomsten** onder kosteloze titel
 - 'Punctuele' erfovereenkomsten (enkele toepassingen)
 - Vastklikken waarde van de destijds geschonken goederen met aanvaarding door andere erfgenamen (art. 858, §5, lid 1 B.W.)
 - Omzetting van schenkingsmodaliteiten: 'als voorschot op erfenis' naar 'buiten erfdeel' en omgekeerd (art. 843/1, §1 en §2 B.W.).
 - Generatiesprong: rechtstreeks door grootouder aan kleinkind, waarbij ouder v/h kleinkind toestemt dat dit op zijn erfdeel wordt aangerekend (art. 845, §2 B.W.)
 - Instemming met een schenking aan 3de verkrijger niet-erfgenamen (zowel in de schenkingsakte als nadien)
 - Verzaken aan erfrechtelijke reserve (art. 918 B.W.)
 - Afstand vruchtgebruik in huwelijkscontract (wet Valkeniers)
 - ...
 - Besluit: **fiscale correctie** niet nodig
 - maar wenselijk voor wat art. 845, §2 B.W. (zie hiervoor) betreft

Erfovereenkomst

■ **Erfovereenkomsten** onder kosteloze titel

□ 'Globale' erfovereenkomsten (het familiepact)

- Erfovereenkomst tussen ouder/ouders en kinderen, klein- en stiefkinderen met evenwichtige verdeling v/d toekomstige nalatenschap en waarbij rekening wordt gehouden met de vorige schenkingen (art. 1100/7 B.W.)
- Inhoud
 - Mogelijke gelijkschakeling van toegekende voordelen aan erfgenamen met schenkingen (bv. dure opleiding v/e kind als vliegtuigpilot)
 - Melding van alle huidige en vroegere schenkingen en voordelen waarmee rekening wordt gehouden en vermeldt hoe partijen dit evenwicht hebben opgevat en aanvaard
- Besluit: **fiscale correctie** wenselijk
 - Zie voorstel tekst van Mr. Rik Deblauwe, hoorzitting 6 februari 2018
 - Eventueel toevoegen de woorden “alsook de in de globale erfovereenkomst vermelde schenkingen dewelke voor door de ouder(s) voor de overeenkomst zijn toegestaan, behoudens de schenkingen dewelke in de overeenkomst zelf worden toegekend”,

Andere aandachtspunten

- Herziening **fictiebepalingen**
 - Gelijkschakeling partners (echtgenoten ↔ samenwonenden):
 - toebedeling bij langstlevende echtgenoot, onder gemeenschap = legaat > 50% belastbaar (art. 2.7.1.0.4 VCF)
 - vordering bij langstlevende echtgenoot, onder stelsel scheiding van goederen = 100% niet aftrekbaar (art. 2.7.3.4.1, 1° VCF)
 - inbreng goed in huwgemeenschap ↔ samenwonenden in TIGV (standpunt nr. 16100 van 14 nov. 2016, publ. 3/1/2017)
 - Fiscale visie nopens de tijdens het huwelijk/samenwonen behaalde aanwinsten: belastbaar?

Andere aandachtspunten

■ Herziening **fictiebepalingen**

- ☐ Verzekeringsgift: art. 2.7.1.0.6. VCF
 - discriminatie tgo. niet geregistreerde gift (art. 2.7.1.0.5 VCF)
- ☐ Gesplitste aankoop/inschrijving: 2.7.1.0.7. VCF
 - tegenbewijs

■ Indexering **tariefschalen**

- ☐ Niet aangepast sinds 1997 – Muntontwaarding

Jos Ruysseveldt

Advocaat

Prof. Fiscale Hogeschool, H.U.Brussel
Prof. Universiteit AMS, Antwerpen

Gemeenteplein 24
8300 Knokke-Heist
Tel: 050 /60.73.13

Website: www.ruysseveldt.be
E-mail: info@ruysseveldt.be